

ÄLSKADE BARN®

Samtal för barnens bästa

"Eftersom jag själv kom hit som flykting och upplevde mycket av det som de här föräldrarna upplever idag, så får jag förtroende i de grupper jag träffar."

Cirkelledare, Älskade Barn



Foto: Mattias Lundblad

Studiecirklar om skolbarn

Studieförbunden har fått i uppdrag av regeringen att bedriva folkbildning kring föräldrars delaktighet i sina barns lärande. Tanken är att det inte ska behöva vara svårt för någon förälder att hitta ett eget sätt att hjälpa barnen med deras skolarbete. Om samarbetet mellan föräldrar och skola fungerar bra hjälper det också barnen i skolan. Förhoppningen är att nya möjligheter kan öppnas om föräldrar får chans att diskutera om hur det är att vara förälder till skolbarn.

Studiecirkeln är en naturlig mötesplats och ett bra sätt att träffas när föräldrar vill samtala om skolan. Därför lanserar Studieförbundet två studiecirklar för föräldrar i nytt land som handlar om barn i skolan. Studiematerialet består av Älskade Barns cirklar 3 och 5, där barnens liv i skolan har stort utrymme. Vi kallar materialet Föräldrar är viktiga. För barnens bästa i skolan. Cirkelarna täcker in åldrarna 6 till 18 år och innehåller nyskrivet material för cirkelledarna. Varje cirkel har tre träffar och den första cirkeln handlar om skoltiden från förskoleklass till och med årskurs 6. Den andra tar upp tonårstiden under högstadiet och gymnasiet. Alla sex träffarna innehåller viktiga frågor om hur föräldrar på olika sätt kan bidra med stöd till barnen i deras skolarbete.

Innehåll

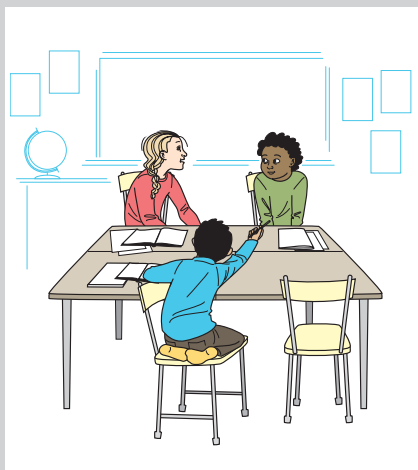
Studiecirklar om skolbarn	1
Skolmaterialet behövs	2
Forskningsstudie om Älskade Barn	2
Internationella kontakter	3
EU-projekt väcker intresse	3

Text: Hetty Rooth

Illustration: Eva Thimgren

Layout: Malin Östnäs





Västerbotten välkomnar Älskade Barn om skolan

– Vi ser fram emot att komma igång med ”Föräldrar är viktiga” till hösten. Skolmaterialet är användbart och det är viktigt att vi fokuserar på de här frågorna, säger Luka Anic, Studieförfrämjandets områdeschef i Västerbotten.

– Utmaningen för oss är alltid att nå fram med information om studiecirkelarna till våra deltagare. Det är faktiskt nästan lättare i mindre kommuner än i större där det finns ett större utbud och mer att välja på.

– Vår erfarenhet från SFI är att många av deras elever gärna fortsätter i studiecirkel som passar dem.

I *Föräldrar är viktiga*, studiematerialet för skolföräldrar, har barnens liv i skolan stort utrymme. I två cirkelrater pratar vi om hur föräldrar kan bidra till att barnen trivs och arbetar bra. Vi ger förslag på hur deltagarna i studiecirkelarna kan prata om föräldrars ansvar och om betydelsen av en bra relation mellan föräldrar och barn.

Forskningsstudie om Älskade Barn

Älskade Barn-cirkelarna erbjuder föräldrar en möjlighet att träffas och diskutera föräldraskapet i det nya landet utifrån de egna behoven. Det beskriver forskaren Gunnel Mohme i en intervjustudie om verksamheten med Älskade Barn runt om i landet. Gunnel Mohme betonar att det är viktigt att hålla Älskade Barn-konceptet intakt och att ledarnas utbildning är grundläggande för att fortsätta att genomföra en bra verksamhet. Hon ser både möjligheter och svårigheter.

Under vintern 2017 reste Gunnel Mohme runt i Sverige och undersökte hur arbetet med Älskade Barn utformades på olika orter. Hon pratade med föräldrar, cirkelledare och handledare. En bild växte fram av ett projekt som har nått fram till deltagarna i deras familjevardag. Älskade Barn har präglats av ett arbetssätt som skapat möjligheter till viktiga samtal om livet i Sverige och barnens villkor. Gunnel Mohme pekar på verksamhetens framgångsfaktorer men också på de svårigheter som personal och ledare kan ställas inför.

Demokrati och jämställdhet

Gunnel Mohmes intervjuer med cirkelledare ger en nära inblick i cirkelarnas demokratiska förhållningssätt. Flera cirkelledare vittnar om hur viktigt det är att ledarna deltar på lika villkor som en i gruppen.

– Jag är en av deltagarna. Jag är inte en lärare, utan jag är alltid en av dem, säger en cirkelledare.

Uppsala i partnerskap med Österrike, Tyskland och Turkiet

Andrea Wahl, EBZ (europeiskt bildnings- och kulturcentrum) i Österrike, blev inspirerad av Älskade Barn vid ett besök i Sverige. Det resulterade i en ansökan om EU-bidrag för ett så kallat Erasmus 2-projekt i partnerskap mellan Österrike, Tyskland, Turkiet och Sverige. Studieförfrämjandet i Uppsala län representerar Sverige i projektet: Cultural Diversity – Practices of Parental Education. Det avslutande mötet mellan ländernas folkbildningsrepresentanter hölls i Uppsala i maj. Projektet avslutas hösten 2018 och innan dess kommer en gemensam rapport sammanställas med goda exempel från de fyra länderna. Sverige och Studieförfrämjandet bidrar med Älskade Barn, vårt föräldraprojekt som har väckt stort intresse.

– De är väldigt intresserade av materialet, säger Gunhild Hansen, utvecklingschef på Studieförfrämjande i Uppsala. Överlag har vi mött ett stort gensvar när det gäller vårt svenska integrations- och jämställdhetsarbete.

EU-projektet har bland annat lett till att två personer, från Österrike och Turkiet anmält intresse för att praktisera hos Studieförfrämjandet för att se hur vi arbetar med Älskade Barn.

– Ett fördjupat lärande har varit en viktig del av projektet och jag tror att vi gemensamt har landat i att vi saknar en diskussion om hur vi ser på föräldraskap och vilka värderingar vi har, vad vi står för. Det är viktigt med diskussioner för att få en djupare förståelse för komplexiteten inom det här området.

”Mina barn leker med mig och de kommer spontant och kramar mig, det gjorde aldrig jag med min pappa i hemlandet.”

Pappa, deltagare i studiecirkeln Älskade Barn

Cirklarnas innehåll och upplägg uppskattas också av deltagarna. Samtalen handlar ofta om barns rättigheter, om FN:s barnkonvention, antiagalagen och inte minst socialtjänstlagen. För föräldrarna är det relevant att få diskutera viktiga lagar och regler, men också normer och traditioner.

– Ett av syftena med min studie var att ta reda på om föräldrarna upplevde miljön som tillåtande och jämlik. Och Älskade Barn verkar ha nått sitt mål. Alla föräldrarna svarar att samtalen i studiecirkeln präglas av jämställdhet. De tycker också att de har lärt sig mycket om att vara förälder i Sverige.

Uthållighet och engagemang

Gunnel Mohme beskriver i sin rapport att förutsättningarna skiftar från ort till ort. Att praktiska problem och tuffa ekonomiska villkor är vardagliga förutsättningar på många håll. Det räcker inte med att sätta upp affischer och hoppas att folk ska komma. Det är alla överens om. Och när de geografiska avstånden dessutom är stora är det personliga engagemanget och långsiktigheten grundbulten i verksamheten.

I Östergötland insåg Studieförbundet att arbetet med föräldrastöd skulle kosta betydligt mer än statsbidraget ger. Avdelningen gjorde en handlingsplan och tog kontakt med bland andra Linköpings bostadsbolag Stångastaden, Barncentrum i Motala, arbetsmarknadsenheten och integrationsfonden i några av kommunerna. På så sätt kunde Älskade Barn-verksamheten säkras.



EU-projekt väcker intresse i Stockholm

I mars besökte arbetsmarknadsminister Ylva Johansson Tensta i norra Storstockholm och integrationsarbetet som bedrivs där via EU-projektet Älskade Barn i skolan.

Så här skrev Ylva Johansson på sitt instagramkonto efter besöket:

– Att vara förälder är ofta svårt och när man är förälder i ett nytt land, där man ännu inte vet tillräckligt om skolsystem och förväntningar, är det ännu svårare. Idag träffade jag några av de mycket engagerade personer som jobbar med föräldrautbildning i studiecirkelform i Tensta. Oerhört inspirerande! Hälften av cirkeldeltagarna är pappor.

Den 13 juni avslutades projektet med en konferens i Järva om föräldrars betydelse för elevers integration och skolresultat.

Projektet finansierades av AMIF (Asyl-, migrations- och integrationsfonden) och var ett samarbete mellan stadsdelsförvaltningen och Studieförbundet i Stockholms län.

Studiebesök från Finland

Älskade Barn har vunnit uppmärksamhet även i de nordiska länderna. Den ideella organisationen Folkhälsan i Finland har inspirerats av Älskade Barn och två representanter har varit på besök i Sverige för att lära sig mer.

”Den här studiecirkeln har gett mig hoppet tillbaka. Jag känner att jag är en del av det här samhället, att vi är fria, att vi har rättigheter och att vi kan fostra våra barn.”

Ur Älskade Barn, kvalitativ forskningsstudie
av Gunnel Mohme

Samarbete med länsstyrelserna

Allt fler avdelningar inom Studieförämjandet har sökt och fått TIA-bidrag från länsstyrelsen (tidiga insatser för asylsökande). Uppsala, Stockholm, Norrbotten, Vänersborg och Skåne är några exempel. På några orter har Rädda Barnen sökt bidrag för samarbete med Studieförämjandet kring Älskade Barn, till exempel i Dalarna. Några avdelningar har också så kallade 37a-bidrag från länsstyrelsen. Exempelvis Östergötland, Västerbotten, Västernorrland, Halland och Skåne. Det är då kommunen som samordnar.

ÄLSKADE BARNS 12 STUDIECIRKLAR

Grundmaterial cirklar 1–6

- 1 Barnen och vi
- 2 Barn i familjen
- 3 Barnens vardag
- 4 Tonåring i familjen
- 5 Tonåringars vardag
- 6 Normer och värderingar

Asylsökande föräldrar cirklar 7–9

- 7 Vägen hit
- 8 Första tiden
- 9 Livet i Sverige

Fördjupning cirklar 10–12

- 10 Stöd till barn
- 11 Föda barn
- 12 Flickor och pojkar

Studieförämjandet riksförbundet

Box 38 184
100 64 Stockholm
08-545 707 00

Här hittar du oss på webben:
www.studieforamjandet.se

Vill du veta mer om Älskade Barn?

Vill du veta mer om Älskade Barn kontakta Studieförämjandet på din ort eller Karin Ekermann, utvecklingsledare, Studieförämjandet, Riksförbundet.

karin.ekermann@studieforamjandet.se eller 08-545 70 714.

Studie
förämjandet